

ارزیابی نقش عوامل موثر بر احساس امنیت زنان در محیط‌های شهری مطالعه موردی: منطقه ۱۱ تهران

رقیه قاسمی^۱، امیر زرغام پور^۲ و زهرا هاشمی^۳

کارشناس ارشد شهرسازی؛ کارمند شهرداری منطقه ۱۱ شهرداری تهران

^۲ دانشجوی دکتری شهرسازی دانشگاه آزاد قزوین

دانش آموخته مقطع کارشناسی ارشد طراحی و برنامه ریزی شهری و منطقه‌ای، دانشگاه آزاد، تهران مرکز

چکیده

واژگان کلیدی

زنان به عنوان سرمایه‌های انسانی هر جامعه‌ای نقشی موثر در پیشبرد تعالی و اهداف جامعه دارند؛ این مهم جز با احساس امنیت آن‌ها در محیط‌های شهری و محل زندگی‌شان امکان پذیر نخواهد شد. در تحقیق حاضر به بررسی تاثیر عوامل موثر بر احساس امنیت زنان در منطقه ۱۱ شهرداری تهران از سه بعد کالبدی-فضایی، رفتاری و اجتماعی مورد بررسی قرار گرفت. تحقیق حاضر کاربردی و روش انجام آن توصیفی-تحلیلی می‌باشد، جامعه‌ی آماری تحقیق زنان ۱۴-۶۴ ساله منطقه ۱۱ شهرداری تهران می‌باشند؛ حجم نمونه نیز بر اساس فرمول کوکران برابر ۳۸۸ نفر محاسبه گردید و روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی می‌باشد. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و داده‌های جمع‌آوری شده در قالب پرسشنامه از نرم افزار SPSS و آزمون‌ها ضریب همبستگی

احساس امنیت، زنان، محیط شهری، تهران، منطقه ۱۱

اسپیرمن و گرگسیون به روش گام به گام استفاده شد. نتایج تحقیق نشان می‌دهد عوامل کالبدی-فضایی، رفتاری و اجتماعی بر احساس امنیت زنان ساکن منطقه ۱۱ تاثیرگذارند، نتایج آزمون ضریب رگرسیونی نشان داد سه متغیر فوق قادرند بالغ بر ۷۰٫۱ درصد از واریانس متغیر احساس امنیت را پیش بینی کنند. نتایج روش گام به گام نیز نشان می‌دهد مولفه‌های کالبدی-فضایی ۶۴٫۷۲، مولفه‌های رفتاری و مولفه‌های اجتماعی نیز هر کدام بصورت جداگانه قادرند ۲۳٫۳۰ و ۴۰٫۴۲ درصد از واریانس متغیر احساس امنیت را پیشی بینی نمایند. بر اساس نتایج فوق پیشنهاد گردید با شناسایی و از بین بردن فضاهای بین بست و اصلاح فضاهای متروک شهری مانند پارک‌ها و فضاهای شهری از طریق تزریق کاربری‌های فعال اجتماعی و اقتصادی جایگزین در راستای ارتقای احساس امنیت زنان در سطح منطقه اقدام گردد.

۱-مقدمه

رفاه و سلامت مردم دانست (نورایی و همکاران، ۱۳۹۲؛ الیاس زاده و ضابطیان، ۱۳۸۹). امنیت در بسیاری از متون مبنایی برای توسعه و پیشرفت محسوب شده و منشاء توسعه قلمداد می‌شود (گیدنز، ۲۰۰۸). احساس امنیت در محیط‌های شهری یکی از الزامات اساسی زندگی محسوب می‌شود (ذبیحی و همکاران،

در بین مسائل مختلف شهری، امنیت جایگاه ویژه‌ای در آرامش و افزایش کیفیت زندگی دارد. امنیت از نیازهای اساسی انسان است که نحوه‌ی پاسخگویی به آن تاثیر مستقیم در ارضای سایر نیازهای وی می‌گذارد. لذا امنیت را می‌توان حق بنیادی و پیش‌نیازی برای تداوم و ارتقاء

¹ Giddens

۱۳۹۲: ۱۲۱). احساس امنیت اجتماعی ارتباط تنگاتنگی با آسایش روانی و ذهنی انسان‌ها دارد و از مولفه‌های رفاه اجتماعی است (احمدی و کلدی، ۱۳۹۲: ۳۰۷). احساس امنیت در گروه‌های اجتماعی مختلف، حدت و گستره متفاوتی دارد. زنان به دلیل وجود تبعیض‌های جنسیتی که در جامعه نسبت به آن‌ها وجود دارد، بیشتر در معرض احساس ناامنی قرار دارند. چرا که احساس امنیت اجتماعی زمانی دوام خواهد یافت که افراد جامعه با بهره‌مندی از امکاناتی برابر که در سایه جامعه فرآهم می‌شود به آرامش خاطر رسیده و احساس خشنودی و رضایت از داشتن عضویت در چنین جامعه‌ای را پیدا کنند. در حالی که جامعه ما بعضاً به دلیل وجود تبعیضات جنسیتی زنان در حاشیه قرار گرفته و در زمینه استفاده از امکانات مادی چون امکانات شغلی و امکانات معنوی وجود آزادی، عدالت و .. از عدالت کمتری بهره می‌برند (میر محمد تبار و همکاران، ۱۳۹۵: ۱۲۵).

با توجه به اینکه زنان نیمی از وزنه جمعیتی جامعه را به خود اختصاص داده‌اند و کشور هم در حال توسعه و ترقی است، پرداختن به مسئله زنان به عنوان سرمایه‌های اجتماعی و انسانی از اساسی‌ترین نیازهای جامعه امروز ما می‌باشد. (احمدی و کلدی، ۱۳۹۱: ۲ به نقل از پور احمدی و همکاران، ۱۳۹۵: ۵۴). بنابراین ضرورت دارد تا شرایطی ایجاد شود که بتواند در آن به راحتی فعالیت کنند و در آن احساس امنیت داشته باشند. آنچه ضرورت را دو چندان می‌کند این است که فقدان احساس امنیت زنان به واقع به مفهوم تهدید ارزش نقش مادری، همسری و گاهی سرپرستی یک خانواده است و مصون ماندن از هر آسیب و تجاوزی به زن و حریم زنان را از لحاظ جسمی و روحی تهدید کند، متعاقباً به نسل‌های بعدی منتقل خواهد شد. بنابراین از نظر اهمیت موضوع ضروریست تا بحث امنیت زنان به عنوان یکی از عوامل تاثیرگذار حضور بیشتر و فعال‌تر آنان در جامعه مدنظر قرار گیرد با درک این اهمیت پرداختن به موضوع احساس امنیت زنان در محیط‌های

شهری ضرورت می‌یابد.

منطقه ۱۱ کلانشهر تهران در هسته مرکزی این شهر و با دارا بودن آثار تاریخی نظیر دروازه قزوین، باغ شاه، خیابان شیخ هادی و خیابان منیریه یکی از مناطق دارای ارزش میراث فرهنگی در پایتخت به شمار می‌رود. این منطقه یکی از مراکز مهم اقتصادی و بازارهای تخصصی با عملکرد فرامنطقه‌ای و فراشهری می‌باشد. و با مساحت ۶,۱۲ کیلومتر ۸,۱ درصد از مساحت شهر تهران را به خود اختصاص داده است.

حجم و وسعت بالای فعالیت‌های اقتصادی در این منطقه؛ افزایش حضور زنان را فرآهم آورده است. شاخص‌ها و ویژگی‌هایی نظیر حجم بالای اراضی فرسوده، درصد بالای پلاک‌های مخروبه و کلنگی، معابر تنگ و باریک، وجود فضاهای گم شده و بی دفاع شهری این بافت را از نظر کالبدی ناکارآمد جلوه نماید. شاخص‌ها و ویژگی‌های اجتماعی نظیر مهاجرت جمعیت بومی، بالا بودن میزان جرم خیزی منطقه و آسیب‌های اجتماعی در کاهش میزان احساس امنیت در این بافت تاثیر بسزایی داشته‌اند.

با توجه به ویژگی‌های کالبدی و اجتماعی منطقه ۱۱ کلانشهر تهران پرداختن به عوامل موثر و تاثیرگذار در میزان احساس امنیت زنان در این منطقه از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد. هدف تحقیق حاضر شناسایی عوامل کالبدی، رفتاری و اجتماعی تاثیرگذار بر میزان احساس امنیت و ارائه راهکارهایی جهت افزایش میزان احساس امنیت زنان در این بافت می‌باشد. لذا سوال اصلی تحقیق نیز این است که:

۱- عوامل کالبدی، رفتاری و اجتماعی تاثیرگذار در میزان احساس امنیت زنان در منطقه ۱۱ کلانشهر تهران کدامند و میزان تاثیرگذاری هر یک از آن‌ها به چه میزان است؟

براین اساس فرضیه پژوهش نیز بر این اصل استوار است که احساس امنیت زنان در منطقه ۱۱ کلانشهر تهران تحت تاثیر متغیرهای کالبدی، اجتماعی و رفتاری قرار

دارد. و میزان عوامل فوق متفاوت می‌باشد.

۲- مبانی نظری تحقیق

۲-۱- امنیت و ابعاد آن

امنیت در لغت به معنای نداشتن دلهره و دغدغه است (ماندل، ۱۳۷۹: ۴۴). در فرهنگ معین، امنیت به معنای ایمن شدن و در امان بودن آمده است (معین، ۱۳۷۵: ۳۵۴). در فرهنگ لاروس^۳ امنیت به معنای اعتماد، آرامش روحی و روانی است. تفکری که بر اساس آن خطر، ترس، وحشت و خسران بی معنا می‌شود و معادل فقدان مخاطرات است، بوزان^۴ امنیت را به معنای محافظت در مقابل خطر (امنیت عینی)، احساس ایمنی (امنیت ذهنی) و رهایی از تردید (اعتماد به دریافت‌های شخصی) آورده است (بوزان، ۱۳۸۷). ولفرز^۵ با تفکیک بعد عینی و ذهنی امنیت، فقدان تهدید در برابر ارزش‌های کسب شده را، بعد عینی و فقدان ترس و وحشت از حمله علیه ارزش‌ها را بعد ذهنی امنیت تعریف کرده است، جان‌نیز امنیت را «رهایی از تهدیدات زیان بخش» تعریف می‌کند (فروغ زاده و شریعتی مزینانی، ۱۳۹۴: ۴).

چنان‌که در تعاریف مورد اشاره آمد، امنیت دارای دو بعد است، یکی بعد عینی است که پارامترهای عینی محیطی و رفتاری در آن مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و دیگری بعد ذهنی می‌باشد که بر اساس احساس امنیت از جمع درک می‌شود. البته هر دو بعد نیز می‌توانند بر یکدیگر تأثیرات مثبت یا منفی برجای گذارند. که این موضوع ضرورت توجه به هر دو را در ایجاد امنیت عمومی توان مان مورد تاکید قرار می‌دهد (پریزادی و مرادی، ۱۳۹۷: ۹۷). همچنین با توجه به اشاره مذکور تفاوت ایمنی با امنیت را نیز می‌توان در این مقوله جستجو کرد؛ که ایمنی بیشتر به سلامت جسمانی انسان و جلوگیری از تهدیدهایی اطلاق می‌گردد که

می‌تواند سلامت فیزیکی انسان را به خطر اندازد. در واقع مسائل ملموس و امنیت بیرونی را شامل می‌شود. در حالی که امنیت بیشتر جنبه ذهنی و روانی دارد که با عنوان احساس امنیت شناخته می‌شود (پاکزاد، ۱۳۸۱: ۷). احساس را می‌توان نوعی ذهنیت و جهت‌گیری روانی مثبت (رضایت‌بخش، قانع‌کننده و آرام بخش) شهروندان نسبت به عدم تأثیرگذاری حضور و بروز رویدادها و وقایع ضد امنیتی در شرایط فعلی و آتی، در حوزه‌های امنیت اجتماعی، ثبات سیاسی، انسجام هویتی یکپارچگی، امنیت سرزمینی (رجبی‌پور، ۱۳۸۲: ۴۷).

۲-۲- نگرش جنسیتی به احساس امنیت

از مهم‌ترین عوامل شخصیتی موثر بر احساس ناامنی، عامل جنسیت می‌باشد، نوع جنایت در مقابل زنان و مردان متفاوت و حس امنیت آنان نیز تبعاً متفاوت است، معمولاً زنان نسبت به مردان بیشتر احساس ترس می‌کنند، گرچه ممکن است کمتر از مردان قربانی خشونت در محیط‌های عمومی شهری شوند. بطور کلی مردان احساسی مثبت‌تر نسبت به زنان دارند، مثلاً هم مردان و هم زنان در تاریکی احساس ناامنی می‌کنند، اما درجه احساس ناامنی در زنان بالاتر است (صادقی و همکاران، ۱۳۹۵: ۶۷).

استانکو^۶ (۱۹۹۲) در پژوهشی در جامعه ایالات متحده نشان می‌دهد ترس از وقوع جرم در زنان (ترس از مورد تجاوز قرار گرفتن) برابر مردان است. بل^۸ (۲۰۱۰) با مطالعه زنان استرالیایی معتقد است زنان به‌طور عام از مواردی نظیر بیرون رفتن در شب، موقعیت‌های ابتدایی یا انتهایی در سفرهای حمل و نقل عمومی نظیر ماندن در یک ایستگاه اتوبوس یا پیاده‌روی از ایستگاه به سمت ماشین پارک شده، استفاده از پارکینگ‌های مرکز شهر به ویژه در شب و در طبقات

⁶ John

⁷ Stanko

⁸ Bell

² Mandel

³ Larousse dictionary

⁴ Boozan

⁵ Wolfers

از دیدگاه زنان، با تمرکز بر دلایل ترس از جرم در فضاهای عمومی از دید زنان نتیجه می‌گیرند که زنان به دلیل ترس از جرم در فضاهای شهری ترجیح می‌دهند که بیشتر در مکان‌های بسته و محدود حضور یابند و این موضوع مشارکت زنان در زندگی عمومی شهر را محدود می‌سازند.

فریزر، آکا پلانا و امک لین (۲۰۱۷) در تحقیق خود با عنوان «خشونت علیه زنان و دختران؛ زیرساخت‌ها و شهرها» به بررسی تاثیر گذاری زیرساخت‌های شهری بر خشونت علیه زنان پرداخته‌اند. نتایج این تحقیق نشان می‌دهد در طراحی زیرساخت‌های شهری به زنان اهمیت کمتری داده شده و این موضوع سبب گردیده تا طراحی‌های صورت گرفته به شیوه‌ای باشند که بر میزان احساس امنیت تاثیر منفی داشته باشند.

اوکسان تادانگو و بیل تاپسو (۲۰۱۸) به بررسی جرم در میان دانشجویان دانشگاه نمیک کمال پرداخته و نتیجه می‌گیرند عوامل مانند سن، جنس، نژاد، درآمد و متغیرهای مکانی در کنار ساختار به شدت پدرسالارانه در درک ترس از جرم بسیار تاثیرگذار است.

تحقیقات و بررسی‌های مورد مطالعه گویای این واقعیت است که زنان بیشتر از مردان در محیط‌های شهری احساس ترم از وقوع جرم و بخصوص مورد تعرض قرار گرفتن توسط مردان را دارند. پایگاه اجتماعی و اقتصادی افراد رابطه مستقیمی با میزان احساس امنیت در آنان دارد. تحقیق حاضر همزمان سه مولفه کالبدی، اجتماعی و رفتاری در میزان احساس امنیت زنان در فضاهای شهری دارای تفاوت ماهوی بوده و تحقیقات از جامعیت بیشتری برخوردار است.

۲-۳- عوامل موثر بر احساس امنیت

^۱Erika Frase

^۱Kalpana Viswanath

^۱Laura MacLean

^۱Birol Topçu

دارند. بررسی‌های جکسون^۹ (۲۰۰۳) در انگلستان نشان می‌دهد که حداقل برخی جنبه‌های مفهوم آسیب‌پذیری می‌تواند سطوح متفاوت ترس از جرم و ناامنی را بین گروه‌های سنی و جنسیتی توضیح دهد. بونتی^{۱۰} (۲۰۰۷) معتقدند که زنان و دختران فرانسوی از زندگی کردن در مکان‌هایی که مطابق آمارهای رسمی جرم و ناامنی در آن‌ها زیاد است به اسم محله‌های مسئله‌دار شناخته می‌شود در هراسند و نسبت به آن‌ها احساس ناامنی دارند. بررسی‌های ویور^{۱۱} (۲۰۱۰) در ایالات متحده نشان می‌دهد که حمایت اجتماعی با احساس امنیت زنان در رابطه است و زنانی که در خانواده خود مورد توجه همسر و حتی فرزندان خود هستند، احساس آرامش و امنیت بیشتری دارند. مطالعات متعددی نشان می‌دهند که پایگاه اقتصادی-اجتماعی با احساس امنیت اجتماعی در رابطه است و هر چه طبقه اقتصادی-اجتماعی بالاتر باشد، احساس امنیت بیشتر است و بالعکس (نوروزی و فولادی سپهر، ۱۳۸۸). متغیر حمایت اجتماعی تاثیر مستقیمی بر احساس امنیت زنان دارد و زنانی که مورد حمایت اطرافیان خود قرار هستند، احساس آرامش و امنیت اجتماعی بیشتری دارند (کامرانی و عبادتی، ۱۳۸۹). محل سکونت نیز بر امنیت اجتماعی خانواده موثر است (ساروخانی و نوید نیا، ۱۳۸۵). فوستر و همکاران (۲۰۱۴) با بررسی تاثیرات ترس از جرم در راه رفتن و پیاده روی افراد در استرالیا؛ به این نتیجه رسیده‌اند که با افزایش مداخلات و تصمیم‌گیری‌ها می‌توان ترس از جرم را کاهش و میزان پیاده روی را در معابر شهری افزایش داد (Foster et al, 2014: 11).

تاندو گانا و آی‌بها نب (۲۰۱۹) در مقاله‌ای با

عنوان ترس از جرم در فضای عمومی؛ زندگی در شهرها

^۹ Jackson

^{۱۰} Bonnete at el

^{۱۱} Weaver

^۱Oksan Tandogana

^۱Biges Simsek Ilhanb

با توجه به مبانی نظری تحقیق می‌توان گفت عوامل مخلف اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و کالبدی_محیطی در میزان احساس امنیت زنان در محیط‌های شهری تاثیرگذارند (جدول شماره ۱)

جدول ۱- عوامل موثر بر احساس امنیت زنان

عوامل	تعاریف، معیارها و مفاهیم
مزاحمت خیابانی	مزاحمت غریبه‌ها شامل رفتارهای کلامی و غیرکلامی می‌شوند (سحابی، ۱۳۸۹: ۸۲).
تاریکی هوا و امنیت تردد	تاریکی شب خود به عنوان یک عنصر طبیعی از تغییر محیط زیست که بر ترس از جرم تأثیر می‌گذارد، جو اجتماعی حاکم بر فضای شبانه قرار می‌گیرد (Koskela pain, 1999: 286)
نظارت غیر اجتماعی	دوربین‌های مدار بسته می‌توانند در مکان‌هایی در درون معابر، در اتوبوس‌ها، در پارکینگ‌های ماشین و یا در زیرگذرها و پل‌های عابر پیاده با ایجاد این حس که محیط تحت نظر است، ضریب ایمنی محیط را بالا می‌برد (Ditton, 2000: 68).
روشنایی	نور مناسب به مردم کمک می‌کند که بهتر ببینند و دیده شوند (قرایی و همکاران، ۱۳۸۹: ۲۳).
کیفیت پیاده‌روها و امنیت	در پیاده‌روها آزادی عمل فرد پیاده برای توقف، مکث، تغییر جهت و تماس مستقیم با دیگران بسیار زیاد است (بمانیان، ۱۳۸۷: ۴۰).
قابلیت دید بودن	وجود بوته زارها، نرده‌ها، دیوارها، گوشه‌ها، آلاچیق‌ها با ساختمان‌ها می‌تواند مانع از دید و در نتیجه کاهش درک ایمنی واقعی شود (PPS, ORG: 2008).
پلیس	افزایش ناامنی‌های اجتماعی، سرقت‌ها، رفتارهای غیرمسئولانه و ضد اجتماعی، از حالت یک پدیده اجتماعی خارج و به شکل یک معضل اجتماعی نمودار شده است (طاهری و همکاران، ۱۳۹۱: ۲۳).
فیزیک محیط	فضاهایی که امکان دیدن و دیده شدن در آنها بیشتر باشد و در ذهن امکان کمی برای فرار فراهم آورند، پتانسیل کمتری برای فعالیت مجرمان فراهم می‌آورند (Schweitzer, 1999: 11).
دسترسی پذیری	دسترسی به مفهوم سهولت "نفوذپذیری" به بخش‌های مختلف بافت شهری و غیره است. بدون امکان دسترسی مناسب، امکان استفاده از فضا کم می‌شود (عباس زادگان، ۱۳۸۴: ۷۲).

۳- معرفی محدوده مطالعاتی

منطقه ۱۱ از بخش‌های مرکزی کلان‌شهر تهران است. این منطقه از نظر تاریخی یکی از مناطق مهم میراث فرهنگی به شمار می‌آید که از جمله می‌توان به دروازه قزوین، باغ شاه، خیابان شیخ هادی و خیابان منیریه اشاره نمود. مساحت آن برابر ۶/۱۲ کیلومتر مربع است و حدوداً ۱/۸٪ از کل مساحت تهران را می‌پوشاند. این منطقه از شمال به میدان انقلاب و خیابان آزادی، از شرق به خیابان‌های وحدت اسلامی و حافظ، از جنوب به میدان راه آهن و خیابان شوش و از غرب به خیابان‌های شهید نواب صفوی و شهید ابراهیمی (عباسی) و میدان حق شناس محدود می‌شود.

منطقه ۱۱ کلانشهر تهران از محلات قدیمی و باهویت این شهر به حساب می‌آیند که متأسفانه امروزه دچار فرسودگی کالبدی و فرسودگی کارکرد گردیده است. فرسودگی بافت محلات و وجود پلاک‌های مخروبه و کلنگی بطور گسترده در بافت، وجود معابر تنگ و باریک و بروز مشکلات تردد و دسترسی سواره. تداخل شدید حرکت سواره و پیاده در محورهای اصلی درون محلات در منطقه، وجود ناسازگاری و تفاوت فاحش سیمای بصری میان ساختمان‌های جدید و فرم معماری بومی محله از یک طرف و کمبود امکانات و خدمات شهری نامناسب از طرف دیگر هم چنین به دلیل وجود شریان اصلی راه ارتباطی کشوری مهاجرپذیری دائمی و فصلی از ویژگی‌های بارز این منطقه به شمار می‌آیند (رضایی، ۱۳۹۷: ۱۲). منطقه ۱۱ کلانشهر تهران از مناطق مهم و با اهمیت ویژه تهران تلقی می‌گردد.

بنابراین بررسی میزان احساس امنیت زنان در منطقه ۱۱ کلانشهر تهران از آن نظر که فعالیت‌های اقتصادی متفاوتی را در جای داده و محل تردد تعداد بالایی از زنان می‌باشند از اهمیت بسزایی برخوردار می‌باشد. نقشه ۱ موقعیت منطقه ۱۱ در کلانشهر تهران را نشان می‌دهد.

نقشه ۱- موقعیت منطقه ۱۱ در محدوده کلانشهر تهران

۴- روش‌شناسی تحقیق

جامعه‌ی آماری تحقیق را زنان ۶۴-۱۵ ساکن منطقه ۱۱ کلانشهر تهران تشکیل می‌دهد؛ حجم نمونه تحقیق نیز بر اساس فرمول کوکران برابر ۳۸۸ و روش نمونه‌گیری تحقیق نیز احتمالی و بصورت تصادفی در سطح محلات مورد مطالعه بوده است. برای ارزیابی ضریب پایایی پرسشنامه نیز از آزمون کرونباخ در نرم افزار SPSS استفاده شده و ضریب فوق برابر ۰,۷۱۲ می‌باشد که نشان دهنده پایایی مناسب پرسشنامه طراحی شده تحقیق می‌باشد.

پژوهش حاضر از نظر نوع و ماهیت در حوزه تحقیقات کاربردی و به لحاظ روش شناسی در زمره تحقیقات توصیفی-تحلیلی و از نظر زمانی نیز بصورت مقطعی براساس مطالعاتی میدانی می‌باشد. برای دستیابی به اهداف پژوهش، دو بخش مطالعات اسنادی (کتابخانه‌ای؛ کتب، پایان‌نامه‌ها، تحقیقات و مقاله‌ها) و میدانی (پرسشنامه)، شیوه گردآوری و تحلیل داده‌ها بوده و برای تجزیه و تحلیل یافته‌های حاصل از مطالعات میدانی از نرم افزار spss و آزمون‌های آماری رگرسیون چند متغیره^۸ و آوانوا^۹ استفاده شد.

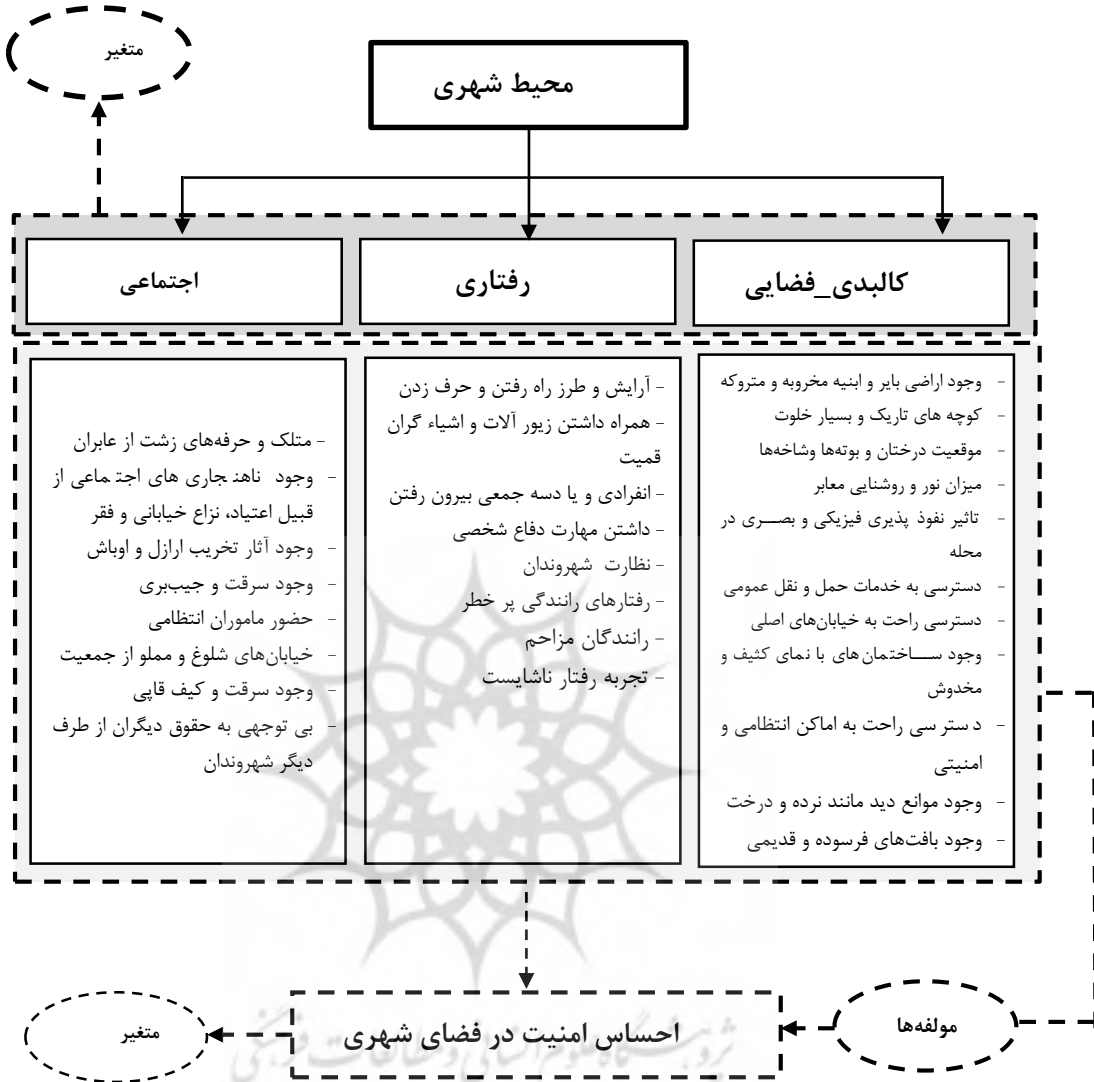
⁹ ANOVA Variance

9

⁸ Multivariate Regression

8

در احساس امنیت دارند، دیدگاه و ذهنیت زنان ساکن

شکل ۱- مدل مفهومی تحقیق

۴- بحث و یافته‌ها

در ارتباط با عوامل موثر در احساس امنیت مورد بررسی قرار گرفت.

۴-۱- ویژگی‌های جمعیت شناختی

بررسی وضعیت جمعیت شناختی افراد جامعه آماری نشان می‌دهد؛ ۳۸ درصد را افراد متأهل و ۶۲ درصد را افراد مجرد تشکیل می‌دهند. ساختار سنی جامعه آماری گویای این نیز نشان داد ۱۸ درصد در سن ۲۰-۲۵ سال، ۲۹ درصد در سن ۲۵-۳۰ سال، ۲۱

بحث احساس امنیت زنان در محیط‌های شهری تحت تاثیر عوامل زیادی قرار دارد؛ از ویژگی‌های محیطی (صدا، رنگ، بو و ... تا ویژگی‌های روانی و شخصیتی فرد بر احساس امنیت تاثیر می‌گذارد. در این تحقیق سعی شد میزان تاثیرگذاری عوامل موثر بر احساس امنیت زنان در منطقه ۱۱ کلانشهر تهران در سه حوزه کالبدی-فضایی، رفتاری و اجتماعی مورد بررسی قرار گیرد. اینکه کدام شاخص‌ها تاثیر بیشتری

۴-۱- ضریب همبستگی متغیرها

براساس نتایج آزمون کولموگروف اسمیرنف داده‌های پرسشنامه از توزیع نرمال برخوردار نبوده و به همین دلیل از ضریب همبستگی اسپیرمن برای سنجش وابستگی بین متغیرهای مستقل و وابسته تحقیق استفاده شد. (جدول ۲).

درصد در سن ۳۰-۲۵ سال، ۱۹ درصد در سن ۳۵-۳۰ سال و ۱۴ درصد در سن ۴۰-۳۵ سال و ۹ درصد باقی مانده نیز دارای سنی بالاتر از ۴۰ سال می‌باشند. از نظر سطح سواد نیز بالغ بر ۴۸ درصد محصل و یا دارای تحصیلات دیپلم و پایین‌تر بوده‌اند، ۲۶ درصد دارای تحصیلات فوق دیپلم و ۲۱ درصد دارای تحصیلات لیسانس و ۵ درصد نیز فوق لیسانس و بالاتر بوده‌اند، ۳۹ درصد شاغل و ۶۱ درصد نیز بیکار بوده‌اند.

جدول ۲- ضریب همبستگی بین متغیرها

معناداری	ضریب همبستگی اسپیرمن	شاخص‌ها(متغیر مستقل)	مؤلفه
۰/۰۰۰	۰/۶۸۹	وجود اراضی بایر و ابنیه مخروبه و متروکه	کالبدی_ فضایی
۰/۰۰۰	۰/۴۲۹	کوچه های تاریک و بسیار خلوت	
۰/۰۰۱	۰/۵۲۵	موقعیت درختان و بوته‌ها و شاخه‌ها	
۰/۰۰۰	۰/۴۲۹	میزان نور و روشنایی معابر	
۰/۰۰۰	۰/۵۵۵	تاثیر نفوذ پذیری فیزیکی و بصری در محله	
۰/۰۰۰	۰/۶۰۳	دسترسی به خدمات حمل و نقل عمومی	
۰/۰۰۰	۰/۰۵۲۵	دسترسی راحت به خیابان‌های اصلی	
۰/۰۰۰	۰/۵۷۹	وجود ساختمان‌های با نمای کثیف و مخدوش	
۰/۰۰۰	۰/۵۶۳	دسترسی راحت به اماکن انتظامی و امنیتی	
۰/۰۰۰	۰/۴۲۹	وجود موانع دید مانند نرده و درخت	
۰/۰۰۰	۰/۵۲۹	وجود بافت‌های فرسوده و قدیمی	
۰/۰۰۰	۰/۶۰۹	عدم هماهنگی و یا پارچگی احجام ساختمانی	
۰/۰۰۰	۰/۵۴۹	آرایش و طرز راه رفتن و حرف زدن	رفتاری
۰/۰۰۱	۰/۶۱۲	همراه داشتن زیور آلات و اشیاء گران قیمت	
۰/۰۰۰	۰/۷۴۷	انفرادی و یا دسه جمعی بیرون رفتن	
۰/۰۰۲	۰/۶۵۶	داشتن مهارت دفاع شخصی	
۰/۰۰۰	۰/۵۶۱	رفتارهای رانندگی پر خطر	
۰/۰۰۰	۰/۵۸۹	رانندگان مزاحم	
۰/۰۰۱	۰/۷۰۲	تجربه رفتار ناشایست	
۰/۰۰۰	۰/۶۹۲	متلک و حرفه‌های زشت از عابران	اجتماعی
۰/۰۰۰	۰/۵۹۷	وجود ناهنجاری‌های اجتماعی از قبیل اعتیاد، نزاع خیابانی و فقر	
۰/۰۰۰	۰/۴۲۱	وجود آثار تخریب ارازل و اوباش	
۰/۰۰۰	۰/۶۳۹	وجود سرقت و جیب بری	
۰/۰۰۱	۰/۷۸۲	حضور ماموران انتظامی	
۰/۰۰۱	۰/۵۹۲	خیابان‌های شلوغ و مملو از جمعیت	
۰/۰۰۱	۰/۷۵۱	وجود سرقت و کیف قاپی	
۰/۰۰۱	۰/۵۷۲	بی توجهی به حقوق دیگران از طرف دیگر شهروندان	

منبع (یافته‌های تحقیق)

۴-۲- آزمون رگرسیون چند متغیره

برای بررسی میزان تاثیرگذاری مجموع متغیرهای مستقل سه شاخص ۱- کالبدی_ فضایی، ۲- رفتاری و ۳- اجتماعی بر متغیر وابسته (احساس امنیت زنان) در سطح منطقه ۱۱ کلانشهر تهران از آزمون ضریب همبستگی چند متغیره و روش گام به گام استفاده گردید. نتایج این بررسی نشان داد ضریب همبستگی چندگانه محاسبه شده برای متغیرهای مستقل تحقیق برابر ۰,۸۳۸ است (MR=0.802) و مجذور آن یعنی ضریب تعیین برابر ۰,۷۵۳ می باشد؛ بنابراین متغیرهای موجود در سه شاخص ۱- کالبدی_ فضایی، ۲- رفتاری و ۳- اجتماعی به طور خالص ۷۰,۱ درصد از میزان احساس امنیت زنان را در این منطقه تبیین می کنند.

بر اساس نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن از میان مولفه های شاخص کالبدی_ فضایی وجود اراضی بایر و مخروبه با ضریب همبستگی ۰,۶۸۹ بیشترین میزان همبستگی را با متغیر احساس امنیت دارند. در مولفه های رفتاری مورد بررسی نیز بیرون رفتن بصورت انفرادی و یا دسته جمعی با ضریب همبستگی ۰,۷۴۷ دارای بیشترین همبستگی و آرایش و طرز راه رفتن و حرف زدن افراد با ضریب همبستگی ۰,۵۴۹ کمترین میزان همبستگی را با احساس امنیت دارند. در شاخص اجتماعی نیز مولفه حضور پلیس با ضریب همبستگی ۰,۷۸۲ بیشترین تاثیرگذاری ضریب همبستگی را با احساس امنیت زنان در محیط شهری منطقه ۱۱ شهرداری تهران داشته است.

جدول ۳- خلاصه مدل رگرسیونی

روش	ضریب همبستگی چندگانه	ضریب تعیین	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای استاندارد	آماره دوربین واتسون
روش همزمان	۰,۸۳۸	۰,۸۰۲	۰,۷۰۱	۳,۵۱	۰,۰۰۳

منبع (یافته های تحقیق)

نتایج مدل برازش نقش مولفه های کالبدی، رفتاری و اجتماعی در احساس امنیت زنان با توجه به مقدار F به دست آمده (F=79.03) و سطح معناداری

نشانی نشان می دهد مدل بی نی AR (sig=0.0001) تصحیح شده معنی دار می باشد.

جدول ۴- نتایج تحلیل واریانس

مدل	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	مقدار F	سطح معناداری
منبع رگرسیون	۳۸۵۶۹,۵۸۷	۲۲	۳۷۷۸,۱۵۰	۸۳,۰۹	۰,۰۰۰۰۱
منبع باقیمانده	۱۴۷۵۲,۵۲۱	۷۸	۳۴,۳۸۱		
جمع	۵۴۲۲۲,۱۰۸	۱۰۰			

منبع (یافته های تحقیق)

بر اساس روش گام به گام میزان تاثیرگذاری شاخص های کالبدی، کارکردی و اجتماعی به ترتیب برابر ۰,۶۴۷۲، ۰,۲۳۳ و ۰,۴۰۴۲ می باشد به عبارتی شاخص های فوق به ترتیب ۶۴,۷۲، ۲۳,۳ و ۴۰,۴۲ درصد بر میزان احساس امنیت زنان در منطقه ۱۱ تاثیرگذار بوده اند. از میان مولفه های کالبدی مولفه تاثیر

نور و روشنایی بر میزان احساس امنیت با ۸,۷ درصد بیشترین ضریب تاثیرگذاری را داشته است. در مولفه های رفتاری تجربه رفتار ناشایست با ۶,۱ بیشترین تاثیرگذاری را در مولفه های اجتماعی ناهنجاری های اجتماعی نیز ۱۲,۹ درصد بر میزان احساس امنیت زنان در منطقه ۱۱ تاثیرگذار بوده است.

ارزیابی نقش عوامل موثر بر احساس امنیت زنان در محیط‌های شهری مطالعه موردی: منطقه ۱۱ تهران

جدول ۴- خلاصه نتایج مدل رگرسیونی

سطح معنی‌داری	آماره T	ضریب استاندارد نشده		متغیرهای مستقل	شاخص- ها
		ضریب استاندارد شده beta	خطای استاندارد		
۰,۰۰۰	۹,۲۸	۰,۰۵۳	۰,۰۹۱	وجود اراضی بایر و ابنیه مخروبه و متروکه	کالبدی- فضایی
۰,۰۰۰	۱۲,۰۷	۰,۰۶۷	۰,۰۶۷۹	کوچه های تاریک و بسیار خلوت	
۰,۰۰۱	۱۱,۶	۰,۰۵۹	۰,۰۸۲۱	موقعیت درختان و بوته‌ها و شاخه‌ها	
۰,۰۰۰	۵,۲۱	۰,۰۸۷	۰,۰۶۲۵	میزان نور و روشنایی معابر	
۰,۰۰۰	۸,۲۳	۰,۰۶۱	۰,۰۱۲	تاثیر نفوذ پذیری فیزیکی و بصری در محله	
۰,۰۰۰	۴,۰۱	۰,۰۴۰۲	۰,۰۸۷	دسترسی به خدمات حمل و نقل عمومی	
۰,۰۰۰	۸,۲۹	۰,۰۶۳	۰,۰۲۷	دسترسی راحت به خیابان‌های اصلی	
۰,۰۰۰	۱۰,۲۹	۰,۰۵	۰,۰۷۱۲	وجود ساختمان‌های با نمای کثیف و مخدوش	
۰,۰۰۰	۸,۲۱	۰,۰۵۹	۰,۰۸۷۲	دسترسی راحت به اماکن انتظامی و امنیتی	
۰,۰۰۰	۸,۹۲	۰,۰۵۷	۰,۰۳۹	وجود موانع دید مانند نرده و درخت	
۰,۰۰۰	۷,۲۹	۰,۰۵۱	۰,۲۱۷	وجود بافت‌های فرسوده و قدیمی	
۰,۰۰۰	۸,۹۲	۰,۰۵۲	۰,۰۳۹	عدم هماهنگی و یاپارچگی احجام ساختمانی	
		۰,۶۴۷۲		جمع	
۰,۰۰۰	۶,۱۳	۰,۰۴۷	۰,۰۶۹۷	آرایش و طرز راه رفتن و حرف زدن	رفتاری
۰,۰۰۰	۱۳,۰۲	۰,۰۱۷	۰,۰۸۲۴	همراه داشتن زیور آلات و اشیاء گران قیمت	
۰,۰۰۰	۷,۹۱	۰,۰۲۵	۰,۱۲۳	انفرادی و یا دسه جمعی بیرون رفتن	
۰,۰۰۰	۷,۲۹	۰,۰۲۲	۰,۰۳۹	داشتن مهارت دفاع شخصی	
۰,۰۰۰	۶,۰۷	۰,۰۴۲	۰,۲۱۷	نظارت شهروندان	
۰,۰۰۱	۷,۰۱۲	۰,۰۵۵	۰,۲۰۱	رفتارهای رانندگی پر خطر	
۰,۰۰۰	۷,۹۱	۰,۰۲۵	۰,۱۲۳	رانندگان مزاحم	
۰,۰۰۰	۱۰,۲۵	۰,۰۶۱	۰,۰۸۲۳	تجربه رفتار ناشایست	
		۰,۲۳۳		جمع	
۰,۰۰۰	۵,۷۹	۰,۰۳۴	۰,۰۹۲	متلک و حرفه‌های زشت از ابران	اجتماعی
۰,۰۰۱	۹,۶۸	۰,۱۲۹	۰,۰۷۰۹	وجود ناهنجاری‌های اجتماعی از قبیل اعتیاد، نزاع خیابانی	
۰,۰۰۰	۹,۰۱۲	۰,۰۳۲	۰,۰۹۱۲	وجود آثار تخریب ارازل و اوباش	
۰,۰۰۲	۱۰,۱۲	۰,۰۲۴	۰,۰۸۱	وجود سرقت و جیب بری	
۰,۰۰۰	۶,۹۷	۰,۰۶۲	۰,۰۱۶	حضور ماموران انتظامی	
۰,۰۰۰	۷,۵۹	۰,۰۱۲	۰,۰۶۰۲	خیابان‌های شلوغ و مملو از جمعیت	
۰,۰۰۰	۸,۲۵	۰,۰۲۱	۰,۰۲۷۱	وجود سرقت و کیف قاپی	
۰,۰۰۱	۶,۲۳	۰,۰۲۹۲	۰,۰۸۹۱	بی توجهی به حقوق دیگر شهروندان	
		۰,۴۰۴۲		جمع	

منبع (یافته‌های تحقیق)

۵- نتیجه‌گیری و پیشنهادات

احساس امنیت برخوردار می‌باشد. عدهم هماهنگی و یکپارچگی احجام ساختمانی و دسترسی به خدمات حمل و نقل عمومی نیز به ترتیب دارای همبستگی ۰,۶۰۹ و ۰,۳۶۰ با متغیر احساس امنیت بوده‌اند.

از بین مولفه‌های شاخص رفتار نیز تجربه رفتار ناشایست با ضریب همبستگی ۰,۷۰۲ بیشترین همبستگی و آرایش و طرز راه رفتن نیز با ضریب همبستگی ۰,۵۴۹ کمترین میزان همبستگی را با متغیر احساس امنیت داشته است. حضور پلیس با ضریب همبستگی ۰,۷۸۲ همبستگی را با احساس امنیت دارا می‌باشد.

نتایج آزمون ضریب رگرسیون چند متغیره نیز نشان می‌دهد مولفه‌های سه متغیر کالبدی، اجتماعی و رفتاری به طور خالص ۷,۰۱ درصد بر میزان احساس امنیت زنان در سطح منطقه تاثیرگذار بوده‌اند. برای تعیین میزان تاثیرگذاری جداگانه هر یک از متغیرهای مستقل بر وابسته نیز از روش گام به گام در محاسبه ضریب رگرسیونی استفاده گردید نتایج این آزمون نیز نشان می‌دهد مولفه‌های کالبدی به تنهایی ۶۴,۷۲ درصد از میزان احساس امنیت زنان در سطح منطقه ۱۱ را تبیین می‌نمایند. این میزان برای مولفه‌های رفتاری و اجتماعی نیز به ترتیب برابر ۲۳,۳ و ۴۰,۴۲ درصد محاسبه شد.

به‌طور کلی یافته‌های پژوهش گویای این است که رابطه معناداری بین متغیرهای کالبدی-فضایی، رفتاری و اجتماعی و احساس امنیت وجود دارد. پس می‌توان نتیجه گرفت که محیط‌های شهری بنا به شرایط اجتماعی موجود؛ یعنی ویژگی‌های کالبدی-فضایی، شاخص‌های رفتاری و عوامل اجتماعی بر میزان احساس امنیت موثر هستند. ایجاد فضاهای آرام و به دور از نابسامانی اجتماعی و نیز افزایش کیفیت محیطی از طریق توجه به نیازهای اساسی زندگی شهری به عنوان مطلوبیت فضای شهری به حساب می‌آیند.

امنیت از بنیادی‌ترین ارکان حیات هر فرد و جامعه است که در اعلامیه جهانی حقوق بشر به عنوان یکی از حقوق اجتماعی انسان و در ردیف آزادی است. منظور از احساس امنیت اجتماعی بعد روانی و ذهنی امنیت است که از حضور در فضاهای جمعی و تعامل با سایر افراد جامعه ناشی می‌شود. یکی از آسیب‌پذیرترین اقشار جامعه در مقوله احساس امنیت اجتماعی زنان هستند. نگرش جنسیتی به مسئله امنیت نمی‌تواند تبعیض و یا خط کشی محسوب شود؛ زیرا در صورت ایجاد یک فضای امن برای زنان به طور متعاقب کودکان و مردان نیز احساس آرامش خواهند داشت. همچنین از بعد عدالت اجتماعی و عدالت شهروندی، زنان نیز مانند مردان باید در فضاهای شهری که شهروندان آن محسوب می‌شوند، احساس راحتی و امنیت داشته باشند و حضور آنان در شهر به دلیل ناامنی ناشی از ضعف‌های شهرسازی و اجتماعی محدود نشده باشد. این تحقیق به دنبال ارزیابی احساس امنیت زنان در فضاهای عمومی شهری در منطقه ۱۱ شهرداری تهران است و این فرض را دنبال می‌کند که شرایط محیطی و رفتار استفاده‌کنندگان از فضا بر احساس امنیت تاثیر می‌گذارند. در این راستا به منظور بررسی احساس امنیت زنان در فضاهای شهری از طریق مطالعات میدانی تعداد ۳۸۸ پرسشنامه بصورت خوشه‌ای در سطح محلات منطقه ۱۱ شهرداری تهران توزیع و جمع‌آوری گردید. برای تحلیل نتایج پرسشنامه نیز از ضرایب همبستگی اسپیرمن و ضریب رگرسیونی چند متغیره استفاده گردید.

نتایج آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن نشان داد بین تمامی متغیرهای مستقل و متغیر وابسته احساس امنیت رابطه معنادار و مثبتی برقرار است از بین متغیرهای مورد بررسی در شاخص کالبدی مولفه‌های وجود اراضی بایر و ابنیه مخروبه و متروکه با ضریب همبستگی ۰,۶۸۹ بیشترین همبستگی را با میزان

ساخته است. در این زمینه تزریق کاربری‌های فعال اجتماعی و اقتصادی جایگزین، پیشنهاد می‌گردد.
- افزایش نظارت نیروهای انتظامی و امنیتی با فعال سازی نیروهای مردمی به منظور ارتقاء و بهبود شرایط امنیتی منطقه، امنیت پیگیری شده از درون جامعه مطلوب و پایدار است.
- آموزش شهروندی در راستای رفع رفتارهای نابهنجاری و خلاف ارزش‌های اسلامی و ایرانی پذیرفته شده.

اگرچه پژوهش حاضر تنها به بررسی سه متغیر کالبدی_فضایی، رفتاری و اجتماعی و تاثیر آنها بر میزان احساس امنیت پرداخت، لیکن با توجه به نتایج حاصل از پژوهش می‌توان اقدامات زیر را برای افزایش احساس امنیت در فضاهای شهری پیشنهاد نمود:
- حذف فضاهای بی دفاع و اصلاح فضاهای متروک شهری مانند اراضی بایر، ابنیه مخروبه و متروکه موجود در سطح منطقه ۱۱
- تاکید و توجه بیشتر بر احیای بناهای تاریخی و بهره‌برداری از آنها به عنوان عناصر تاثیرگذار در رونق و سرزندگی بافت فرسوده منطقه ۱۱
- شناسایی و از بین بردن فضاهای بن بست و اصلاح فضاهای متروک شهری مانند پارک‌ها و فضاهای شهری که زمینه کارتن خوابی و سایر جرایم را فراهم

۶- منابع و ماخذ

- Abbas-Zadegan, M.(2005) .Social-Psychological Dimension of Urban Spaces. International Journal of Industrial Engineering and Production Management, International Journal of Engineering, Volume 16, Issue 1 (Special Issue of Architecture and Urban Planning), 84-69.
- Ahmadi M, Kaldi A. . 2013..Women’s Feeling of Social Security and Its Social Factors in Sanandaj. Social Welfare; 13 (49):347-365.
- Bemanian, M. R. Mahmoudinejad, H. (2010) A study in evaluation of factors influencing urban security sense, Case Study: Kerman City. Urban Management Publication No. 19.
- Bell, W. (1998). Women and community safety, Bell Planning Associates South Australia, (32):1-26.
- Bonnete, C., Buffeteau, S., Godefroy, P. (2007). Effects of Security Location on Social Security in France, Population, 61(1):41-70.
- Boozan, B. (2008) People, Government and Panic. Translating Research Institute for Strategic Studies, Tehran.
- Elyasi Zadeh Moghaddam, S. N. Zabetian, E.(2009) The safety of women's traffic in urban spaces and Evaluation of their participation in the central part of Tehran. Women's Research, Second Year, No. 4, 56-39.
- Erika Fraser, Kalpana Viswanath and Laura MacLean (2017). Violence against Women and Girls, Infrastructure and Cities, Infrastructure % Cities for development (ICED)
- Foster, S. Knuiman, M. Villanueva, K. Wood, L. Christian, H. Giles-Corti, B. (4444) “Does Walkable Neighbourhood Design Influence the Association between Objective Crime and Walking?”, International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity, 11:100
- Forough Zadeh, S. Shariati Mozinani, S. (2013) .A Survey on the Safety of Women in the Public Spaces of Mashhad. Journal of Social Justice, seventh year, number two, 32-1.
- Ghodrati S, Roshandel T. 2016; Urban settlements and the safety of women in the public Space, Case Study: Sabzevar city. Arid Regions Geographic Studies. 6 (24):68-85.
- Gharati, F; Jahanbani, N; Rashidpour, N. (2010). Study of Sense of Safety in Different Urban Areas, Case study: a comparison of regions 2 and 11 of Tehran municipality. Armanshahr Architecture & Urban Development, 3(4), 17-32.
- Giddens, A. (2008). Modernity & Dignity: Community & Personal Identity in Modern Times. translated by Nasser Mofaghyan, Tehran: Ney.
- Jackson, J. (2004). Experience and expression; Social and cultural significance in the fear of crime”, British Journal of Criminology, 66:666-966.
- Kamrani, F&Ebadati-Nazarlou, S. (2010). Investigating the Socioeconomic Factors on the Sense of Relaxation and Social Security of the Female Students of the Faculty of Sociology of Tehran Universities. Social Research, Vol. 3, No 6, 56-43.
- Mandel, R. (2000) .Variable National Security of Face. Publications of Strategic

Studies Institute, Tehran.

- Mir Mohammad tabar, A. Majdi, A.A. Boniad, L. (2017). Study of factors affecting women's sense of social security (Meta-analysis of existing research). *Women's Studies Sociological and Psychological*, 14(4), 123-156. doi: 10.22051/jwsp.2017.9206.1161.
- Moien, M. (1995) *Farsi Culture*. Dr. Mohammad Moien, Tehran, Amir-Kabir Publishing.
- Nooroozi, F, Fouladi, S. (2009). Investigating of the social safety of women with 15-29 years old in Tehran and its social determinants. *Strategic Magazine*; No. 53, 160-129.
- Noraee, H., Tabibiyan, M., Rezae, N. (2013). The Analysis of Security in Informal Areas with Special Reference to Social Pathologies (Case study: Khaksefid-Tehran). *Hoviatshahr*, 7(13), 11-23.
- KAOSKELA a,Hille,pain b, Rachel(1999). revisiting fear and place : woman’s fear of attack and the built Environment, department of geography, university of Helsinki, UK, Finland b Division
- Oksan Tandogana , Bige Simsek Ilhan (2016). Fear of Crime in Public Spaces: From the View of Women Living in Cities, *Procedia Engineering* 161:2011 – 2018
- Okşan Tandoğan, and Birol Topçu (2018). Fear of crime among university students: A research in Namik Kemal University, *international Journal of reaserch in Enviromental Studies*.
- Pakzad, J. (2002). Roundtable on the role of urban spaces in providing social security. *Magazine of municipalities*, year 4, number 41.
- Perizadi, T, Moradi, M. (2018) Analysis of the sense of urban security in the central part of the cities; Case study: Central part of Bruojehrd city. *Journal of Geosciences*, No. 28, spring and summer.
- Pourahmad, A., A.; Rahimpour, M. Rahimpour, N. (2017). Evaluation women's sense of security in urban areas (Case Study: Region 1 of Ahvaz City). , 6(23), 53-68.
- Poorani, H., Larimian, T., Larimian, T., Zabihi, H., Zabihi, H. (2013). Developing an analytical model to increase urban security from the Secured perspective by Designing (SBD) Approach using fuzzy AHP method (case study: region 17 of Tehran). *Journal of Urban - Regional Studies and Research*, 5(17), 119-136.
- Rajabipour, M, (2005). Income on the affecting of the feeling of security factors, inquiring on different aspects. *Proceedings of Public Security and Police, Research of Police University*.
- Rezai, H. (2018). Investigation of the influencing factors on renovation of urban deteriorated tissues; (Case study of Tehran district 11). *Master's Degree Thesis, Urban Planning, Pardis University Azad University*.
- Saroukhani, B, Navidinia, M. (2006) Social security of family and place of residence; in Tehran. *Social welfare magazine*.
- Sadeghi, N., Sobhanardakani, S., Zakerhaghighi, K. (2016). Assessment of Factors Affecting on Urban Security to Increase the Presence of Women in the Urban Spaces (Case Study: Saie Park, Tehran, Iran). *Hoviatshahr*, 10(3), 65-74.
- Sahabi, J; Feizi, Or; Samadi Beig Jon, J. (2010) Identification of Social Security Factors in Sanandaj. *Research project, Sanandaj Azad University*.

- Schweitzer, J. H., Kim, J. W., & Mackin, J. R. (1999). The impact of the built environment on crime and fear of crime in urban neighborhoods. *Journal of urban technology*, 6(3), 59-73.
- Sherman, B. (1988). *Cities Fit to Live in (Themes of Variation)*. London: Derek Jones
- Stanko, E. (1992). The Case of Fearful Women: Gender, Personal Safety and Fear of Crime”, *Women Criminal Justice*, 4:35-117.
- Taheri, Z; Rabbani, R; Adibi, S. (2012). The Relationship of Police and Safety in Isfahan City in 2009. *Research and strategic studies in the field of security and social order*. 1 (1), 28-21.
- Weaver, D. (2010). Social Security and Social Support”, *Journals of Gerontology*, 61(1):224-S34.
- Wekerke, G.R. and Whitzman (1995). *Carolyn. Safe Cities: Guidelines for Planning, Design, and Management*. New York: Van Nostrand Press.
- www.PPS.org, (2008). (Crating park signage)
- www.PPS.org, (2008). (what Role can design play in creating safer parks)

